

Het stamceldebat gaat over geld

Katholiek Nieuwsblad, 20 juli 2007

[KatholiekNieuwsblad](#)

Stamcellen zijn de oplossing voor een aantal zeer ernstige en dodelijke aandoeningen. Maar is het de grote motors achter het stamcelonderzoek werkelijk te doen om mensen? Welnee, schrijft econome Jennifer Roback Morse.

Onlangs stond de wetenschappelijke wereld op zijn kop door het nieuws dat volwassen stamcellen gebruikt kunnen worden voor het herstel van weefsel en om aandoeningen te genezen. Kort daarop stond de politiek op zijn kop toen president Bush zijn veto uitsprak over een nieuwe wet die stamcelonderzoek ruim baan moest geven. Terwijl de gebruikelijke bronnen Bush verwijten antiwetenschappelijk te zijn, laten de media de economische belangen die meespelen volkomen buiten beeld. Grote biotechnologische bedrijven staan op het punt geld te verdienen aan overheidssubsidie op embryonaal stamcel-onderzoek. Tegelijkertijd blijkt het gebruik van stamcellen uit non-destructieve bronnen allang succesvolle behandelingen te hebben opgeleverd die uiteindelijk ook goedkoper voor de patiënt zullen zijn.

Wetenschappers hebben succesvolle toepassingen gevonden voor stamcellen die gewonnen worden uit het bloed uit de navelstreng. Het gaat dan om verschillende ernstige bloedziektes als leukemie. Inmiddels worden deze adulte of volwassen stamcellen gebruikt voor de behandeling van meer dan zeventig verschillende ziekten en medische afwijkingen. Embryonaal stamcelonderzoek echter verkeert om het zo te zeggen nog steeds in de embryonale fase.

Humaner

Het gebruik van bloed uit de navelstreng is om twee redenen humaner dan het gebruik van embryo's. Ten eerste hoeft er geen menselijk leven te worden vernietigd om navelstrengbloed te winnen. Deze stamcellen zijn de 'oogst' van een levende geboorte. We hoeven elkaar niet te overtuigen over wanneer het leven begint. Iedereen die levens wil redden door regeneratieve therapie kan met een gerust geweten navelstrengbloed gebruiken.

In de tweede plaats is het gebruik van dat bloed veel minder kostbaar dan het gebruik van embryonale stamcellen. De voorraad navelstrengen is in zekere zin ongelimiteerd. Iedere boreling brengt een voorraadje navelstrengbloed mee. Verse ouders kunnen hun ziekenhuis vragen hoe zij dit bloed kunnen doneren voor het gebruik in de eigen familie of voor anderen. De voorraad embryonale stamcellen daarentegen heeft ethische en economische beperkingen.

Voorstanders van onbeperkt gebruik van menselijke embryo's beweren vaak dat er 400.000 ingevroren embryo's vernietigd worden als zij niet ter beschikking van onderzoek worden gesteld. Maar er zijn maar weinig paren die ermee instemmen dat hun ongebruikte embryo's voor wetenschappelijk onderzoek worden gebruikt. Onderzoek uit 2003 toonde aan dat slechts 2,8 procent, goed voor 11.000 embryo's, ermee instemt dat hun embryo's voor onderzoek worden vernietigd.

Alleen daarom al zou, zelfs onder de meest ideale omstandigheden, het aantal 'vrijgegeven' embryo's niet voldoende zijn om de genetische diversiteit te genereren die nodig is voor de behandeling van een groot aantal patiënten. Dat betekent dat er andere manieren nodig zijn voor het maken van embryo's, zoals kloneren.

Een andere mogelijkheid is vrouwen ertoe over te halen hun eicellen voor onderzoek af te staan. Het effect op hun eigen toekomstige vruchtbaarheid is nog onbekend.

Goedkoper

Hoe de embryo's ook worden 'geogst', iemand moet ergens een 'bank' creëren waar zij worden bewaard in afwachting van therapeutische doeleinden. Dit zou duurder zijn dan een bloedbank voor navelstrengbloed.

Maar voor sommige mensen zijn die kosten precies waar het om gaat. Er staan grote economische belangen op het spel bij het onderzoek, het exploiteren van een bank en het patenteren van embryonaal materiaal. Omdat navelstrengbloed veel goedkoper te winnen en te bewaren is, zijn behandelingen met adulte stamcellen veel goedkoper dan met embryonale stamcellen.

En vergeet niet dat de politieke discussie over stamcelonderzoek een discussie is over subsidies. De voorstanders van embryonaal stamcelonderzoek houden vol dat zij belastinggeld nodig hebben om deze 'wondermiddelen' op de markt te brengen. Maar het lijkt er eerder op dat een groep wetenschappers en hun zakenpartners overheidssubsidies wil gebruiken om de concurrentie van het effectievere en goedkopere navelstrengbloed uit te schakelen.

In de VS zijn al verschillende navelstrengbloedbanken volop in bedrijf. De katholieke ziekenhuizen in New Jersey hebben aangekondigd dat zij een donatiesysteem willen opzetten, compleet met registraties en distributie. Met of zonder overheidssubsidie.

Dit is de ultieme ironie over het stamceldebat. Navelstrengbloed produceert cellen die veel praktischer zijn dan die worden verkregen door de vernietiging van een embryo. Als wij die embryo's gewoon geboren laten worden, zouden wij direct een nieuwe voorraad hebben van wat beter en goedkoper is. En wij krijgen een bonus: een leuke baby als bijproduct. Een pure win-win situatie.

dr. Jennifer Roback Morse is een senior fellow in de economie van het Acton Instituut voor religie en vrijheid

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.